

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 30/2014 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till ändring av lagstiftningen om energibeskattnings

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till komplettering av regeringens proposition med förslag till ändring av lagstiftningen om energibeskattnings (RP 128/2014 rd)

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 19 september 2014 regeringens proposition med förslag till ändring av lagstiftningen om energibeskattnings (RP 128/2014 rd) och den 18 november 2014 regeringens proposition med förslag till komplettering av regeringens proposition med förslag till ändring av lagstiftningen om energibeskattnings (RP 128/2014 rd) (RP 234/2014 rd) till finansutskottet för beredning.

Lagmotionerna

Utskottet har behandlat följande motioner i samband med propositionerna:

- LM 22/2014 rd — Mats Nylund /sv: Lag om ändring av 8 a § i lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen (remitterats 11.09.2014)
- LM 73/2014 rd — Kimmo Tiilikainen /cent m.fl.: Lag om miljöskatt på stenkol, lag om ändring av lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen och lag om ändring av 23 och 25 § i lagen om stöd till produktion av el

från förnybara energikällor (remitterats 12.11.2014)

Beredning i delegation

Ärendena har beretts i finansutskottets skattedelegations.

Sakkunniga

Skattedelegationen har hört

- lagstiftningsråd Leo Parkkonen, finansministeriet
- överinspektör Veli-Pekka Reskola, jord- och skogsbruksministeriet
- överingenjör Jukka Saarinen, arbets- och näringsministeriet
- energiingenjör Antti Saastamoinen, Tullen
- verkställande direktör Johanna Lamminen, Gasum Oy
- skatteexpert, VH Mika Jokinen, Finlands Näringsliv rf
- verksamhetsledare Pekka Suomela, Gruvindustri rf
- direktör Antti Pihko, Gruvindustri rf / Boliden Kylylahti
- ombudsman Matti Räisänen, Finsk Handel rf

- verkställande direktör Matti Peltola, Maskin-företagarnas förbund rf
- verkställande direktör Mika Mäkilä, Bussför-bundet
- ekonomisk expert Jouni Vihmo, Turism- och Restaurangförbund rf
- chefsekonomist Jukka Kero, Finlands Fastig-hetsförbund rf
- skatteexpert Satu Grekin, Företagarna i Fin-land rf
- verkställande direktör Helena Vänskä, Olje-branschens Centralförbund rf
- branschchef Jouko Rämö, Bioenergia ry
- verkställande direktör Riitta Varpe, Arbetsgi-varna för servicebranscherna PALTA rf
- chef för experttjänster Petri Murto, Finlands Transport och Logistik SKAL rf.

Dessutom har skriftliga yttranden lämnats av

- kommunikationsministeriet
- miljöministeriet
- Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
- Skattebetalarnas Centralförbund rf
- Suomen Kaasuyhdistys
- Finsk Energiindustri rf.

Skatteförvaltningen har meddelat att den inte har några anmärkningar i ärendet.

PROPOSITIONEN OCH LAGMOTIONERNA

Regeringens proposition 128/2014 rd

I propositionen föreslås det ändringar av lagen om punktskatt på flytande bränslen, lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen samt lagen om återbäring av punktskatt på vissa energi-produkter som använts inom jordbruket.

Det föreslås att skattetabellen i bilagan till la-gen om punktskatt på flytande bränslen ändras så att energiinnehållsskatten på fossil motorbensin höjs med 0,84 cent per liter och energiinnehålls-skatten på fossil dieselolja med 0,95 cent per li-ter. Skattenivån på motorbensin och ersättande biodrivmedel stiger enligt förslaget med i ge-nomsnitt 1,3 procent och skattenivån på dieselol-ja och ersättande biodrivmedel med i genom-snitt två procent.

Enligt förslaget ska lagen om punktskatt på flytande bränslen samt lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen ändras så att koldiox-idandelen av skatten på bränslen för uppvärm-ning, kraftverk och arbetsmaskiner höjs. Värdet per ton koldioxid som är beräkningsgrund för koldioxidskatten på lätt och tung brännolja samt stenkol och naturgas höjs från nuvarande 35 euro till 44 euro, vilket motsvarar en höjning av skat-tenivån på i genomsnitt 15 procent.

Enligt förslaget slopas den tidigare föreskriv-na skattehöjningen på brännorv, som planerats

att träda i kraft vid årsskiftet 2015. Åtgärden hö-jer det beviljade stödet för skogsflis.

Lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen ändras dessutom så att energiskatten i elskatteklass I höjs med 0,35 cent per kilowat-timme. Höjningen berör enligt förslaget hushål-len, den offentliga sektorn och gruvdriften samt servicenäringsen, med undantag för datorhallar. Till lagen föreslås också ändringar som skärper energibeskattningsen inom gruvdriften. Detta ge-nomförs så att el förbrukad inom gruvdriften överförs till elskatteklass I som är högre beskat-tad samt att man inom gruvdriften fråntas rätten till skatteåterbäring för energiintensiv industri. Dessutom föreslås vissa preciseringar beträffan-de skatteåterbäring för energiintensiv industri.

Det föreslås att lagen om återbäring av punktskatt på vissa energiprodukter som an-vänts inom jordbruket ändras så att det skattebe-lopp som återbärs på el höjs med motsvarande höjning av elskatten till 1,55 cent per kilowat-timme.

Propositionen hänför sig till budgetproposi-tionen för 2015 och avses bli behandlad i sam-band med den.

Lagarna avses träda i kraft vid ingången av 2015. När det gäller skatteåterbäring på el som förbrukats inom jordbruket år 2015 och under

åren efter det i enlighet med vad som föreslås i propositionen förutsätts dock att kommissionen beviljar tillstånd för statligt stöd.

Regeringens proposition 234/2014 rd

I propositionen föreslås en komplettering av regeringens proposition med förslag till ändring av lagstiftningen om energibeskattnings så att skattnivån för bräntorv sänks med ytterligare 1,5 euro per megawattimme.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2015 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagmotionerna

I lagmotion LM 22/2014 rd föreslås att självris-kandelen av energiskatteåterbäringen för energi-intensiv industri inklusive växthusodling ska sänkas från 50 000 euro till 10 000 euro och att den andel som ska återbäras ska sänkas från 85 procent till 80 procent.

I lagmotion LM 73/2014 rd föreslås en separat extra skatt på stenkolk som endast ska tas ut för stenkolk och uppgå till 7,00 euro per ton. Dessutom föreslås att de beslut om skärpning av torvskatten som gällt från början av 2013 ska återtas och att villkoren för inmatningstariff på ved, dvs. det rörliga produktionsstödet, ska återställas på 2012 års nivå.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmän motivering

Utskottet tillstyrker propositionen utan ändringar, lagförslag 1 och 3 sådana de lyder i regeringens proposition RP 128/2014 rd och lagförslag 2 sådant det lyder delvis kompletterat efter regeringens proposition RP 234/2014 rd.

Bakgrund

Regeringens proposition RP 128/2014 rd är en del av åtgärderna för att anpassa de offentliga finanserna och den har således en stark fiskal betoning. Ändringsförslagen innehåller huvudsakligen skattehöjningar som riktas till den el som beskattas enligt den högsta skatteklassen, skatteklass I, samt drivmedel och uppvärmningsbränsle med undantag för torv. I propositionen ingår dessutom en principiell ändring som går ut på att utvinning av mineral övergår från industriell till elskatteklass I. Dessutom ska skattelättnaden för energiintensiv industri inte längre gälla gruvdrift. Slopade skattestöd hänger ihop med miljöskadliga skattestöd och skulle öka gruvbranschens skattebörda med ca 27 miljoner euro årligen.

Propositionen visar också på den ändrade beskattningen av naturgas eftersom skattestödet baserat på den nuvarande sänkta energiinne-

hållsskatten utgår i början på nästa år. Det ökar branschens skattebörda med ca 32 miljoner euro per år. Ändå har skattnivån fastställts redan i samband med 2011 års energiskattereform och det finns ingen avsikt att ändra på den nu. För naturgasens del ville man ha en övergångstid för att förenhetliga beskattningen med de övriga fossila importerade bränslena. Målnivån nås således i början av nästa år vilket också kommissionen har ansett vara befogat. - En samtidig höjning av skatten på stenkolk förbättrar dock något också naturgasens konkurrenskraft i förhållande till stenkolk.

Den kompletterande propositionen RP 234/2014 rd gäller för sin del enbart beskattning på torv och dess syfte är att förbättra torvens och skogsflisens konkurrensposition i förhållande till stenkolk. Skattnivån på torv ska totalt sänkas med 2,5 euro/MWh, delvis genom att från början av året återta de skattehöjningar som också fastställdes 2011 i samband med skattereformen och delvis genom att sänka den nuvarande skattnivån med ytterligare 1,5 euro/MWh. Den fiskala energiskatten för torv blir således 3,40 euro/MWh från början av nästa år. I propositionen konstateras ytterligare att skatten ska sänkas ytterligare till 1,9 euro/MWh från början av 2016.

Ändringarna ökar nettoavkastningen av energiskatterna med ca 250 miljoner euro per år från 2016. Nästa år räknar man med något mindre intäkter, knappa 230 miljoner euro. I beräkningen beaktas inte bara skattesänkningarna för bränsletorv (20 miljoner euro per år) utan också en höjning av samma storlek för produktionsstödet för el som produceras med skogsflis, ändringar i olika riktningar av skatteåterbärningar inom energintensiv industri samt den extra återbärning för jordbruket som följer på skattehöjningen.

Utskottets allmänna ställningstagande

Utskottet anser att förslagen är motiverade av fiskala skäl. Förslagen är också godtagbara ur allmänna miljösynvinklar.

De föreslagna skatteförhöjningarna riktar sig med undantag för de ovan nämnda branscherna till en stor grupp och är därför i allmänhet hanterliga till sina konsekvenser. Till exempel höjningen av energiinnehållsskatten höjer priset per liter på motorbensin med ca en cent och på dieselolja med 1,2 cent. I beräkningen ingår också momseffekten. I propositionen beräknas dessutom bl.a. att de årliga bränslekostnaderna för lastbilar stiger med knappa 370 euro om antalet körda kilometer är 100 000. Höjningarna av uppvärmningsbränslen höjer analogt priset per liter på lätt brännolja med 3,0 cent och på tung brännolja med 3,6 cent. Deras effekt på t.ex. de årliga uppvärmningskostnaderna för ett egnahemshus blir ca 50—60 euro.

Också för konsumenterna är skattebördan av höjningarna av elskatten relativt moderat trots att mer än hälften av de skatteintäkter som eftersträvas (ca 140 miljoner euro) består av elskattehöjningen. Av höjningen riktar den största delen åter till hushållen, ca 40 procent till servicenärarna och den offentliga sektorn och ca tre procent till gruvdrift och en procent till byggverksamheten. Industrins sänkta elskatt förblir alltså oförändrad varvid skattestödet av skatteskillnaden mellan elskatteklasserna och skatteåterbärningen för energiintensiv industri totalt uppgår till över 720 miljoner euro per år.

De föreslagna skatteändringarna ligger å andra sidan också i linje med Finlands mål i fråga

om att minska på utsläppen eftersom de flyttar tyngdpunkten för energibeskattningen allt mer till sektorer utanför utsläppshandeln såsom trafik, jordbruk och privata konsumenter. Eftersom skatteförhöjningen på bränsle dessutom gäller energiinnehållsskatten främjar ändringarna också energibesparing i fråga om biodrivmedel och energieffektivitet. Den höjda koldioxidskatten på uppvärmningsbränslen är för sin del ett incitament för att använda utsläppssnåla bränslen. Dessutom förbättrar de som ovan konstaterats naturgasens konkurrenskraft i förhållande till stenkol samt den förnybara energins ställning i förhållande till fossila uppvärmningsbränslen. Alla dessa ändringar är rätt riktade och önskvärda.

Utskottet har heller inget att invända när det gäller skatteåterbärningen för jordbruket. Det väsentliga är att miljöstyrningen inom energibeskattningen når också koldioxidutsläppen från jordbruket, som är utanför utsläppshandeln. Återbärningen gäller således endast energiinnehållsskatten på produkter som används inom jordbruket, och som börda för branschen kvarstår koldioxidskatten på produkterna till fullt belopp. Det beräknas sänka beloppet på de energiskatter som årligen återbärs från ca 47 miljoner euro till ca 35 miljoner euro.

Utskottet behandlar ytterligare i korthet vissa frågor som gäller torvskatten samt gruvdriften.

Skattenivån på torv

Utskottet ägnade torvskatten en relativt omfattande behandling i samband med 2011 års skattereform. Den dåvarande propositionen (RP 147/2010 rd - FiUB 51/2010 rd) var enligt utskottets mening en välavvägd och balanserad helhet med tanke på de många motstridiga intressen som sammanhänger med torven. Utskottet tillstyrkte att torv ska omfattas av energibeskattningsstegvis under en övergångsperiod på fyra år. Eftersom torvskatten inte baserar sig på värmevärde eller koldioxidutsläpp kunde skattenivån få en anmärkningsvärt låg definition. Ändå ansåg utskottet att det är angeläget att följa torvens konkurrenskraft och effekter bl.a. på inmatningsordningen för de bränslen kraftvär-

meverken använder och på skogsindustrins tillgång till massaved.

I den aktuella propositionen konstateras att många faktorer som påverkar bränsleanvändningen har förändrats avsevärt efter 2011. Med tanke på torvens ställning är det betydelsefullt att priset på i synnerhet stenkolk och utsläppsrätter har sjunkit märkbart medan priset på skogsflis stigit något. Att torvskatten samtidigt höjs håller på att tillsammans med andra faktorer leda till konkurrenskraften för skogsflis och torv blir svagare eller rentav går förlorad. Stenkolk är fortfarande till sitt skattefria pris det mest fördelaktiga bränslet vilket gör att den hotar tränga undan torv och skogsflis också vid kraftvärmeproduktion. Propositionen syftar således till att stoppa denna utveckling.

Utskottet anser att förslagen är aktuella och motiverade. Torv används huvudsakligen (80 %) för kraftvärmeproduktion och utgör där ett viktigt blandbränsle. Skattesänkningarna har analogt återverkningar också på stöden för skogsflis och främjar således både torvens och skogsflisens konkurrensställning på önskat sätt. Dessutom bidrar de till att förbättra handelsbalansen samt stödja vår självförsörjning på energiområdet och den inhemska sysselsättningen. De ändringar som eftersträvas är således sammantaget positiva. - Dessutom anser utskottet att det är viktigt att regeringen lämnar sin aviserade proposition om ytterligare sänkning till denna riksdag. Det skulle göra beskattningen förutsägbar också framöver.

Energibeskattnings av gruvdrift

Ovan behandlades på allmän nivå ändringsförslagen för gruvdriften. Också i det avseendet är propositionen en del av åtgärderna för att anpassa de offentliga finanserna och verkställa det strukturpolitiska programmet. Det har också betydelse att även gruvdriften står utanför utsläppshandeln. Att slopa skattestöden harmonierar således också med de allmänna miljömålen.

Representanter för gruvdriften har reagerat starkt på ändringarna och ansett att det står i strid med flera av riktlinjerna i regeringsprogrammet. De snabba omställningarna ger inte heller någon

god bild av beskattningens förutsägbarhet. De har för sin del föreslagit att propositionens ikraftträdande ska senareläggas eller ske gradvis bl.a. på grund av den internationella konkurrensen. För att särskilja malmbrytning från industri som bör räknas till anrikning behövs dessutom adekvata elmätare som det tar tid att installera. I mätningen ingår dessutom olika gränsdragningar som Tullen ännu inte har gett anvisningar för.

Utskottet anser att propositionen är godtagbar på grund av de allmänna orsakerna ovan. Det är också relevant att skatteändringen har varit känd sedan i våras. Tidpunkten för ändringarna kan därför inte anses vara så oskäligen att lagens ikraftträdande skulle behöva senareläggas. Utskottet ser inte heller nya typer av gränsdragningsproblem eller anordnandet av separat mätning som ett hinder för ikraftträdandet. De flesta öppna frågor går att lösa, det visar motsvarande tidigare exempel såsom införandet av skatteåterbäring för energiintensiv industri. Ändå vill utskottet påskynda anvisningar från Tullen och uttala sitt stöd för en måttfull beskattning under övergångsperioden rent allmänt.

Vissa strukturella synpunkter

I samband med behandlingen av ärendet har vissa strukturella aspekter aktualiserats i anknytning till existerande eller nya skattestöd. Frågorna gäller bl.a. energiintensiva tjänstesektorer och beskattningen av drivmedel. Utskottet har inte behandlat frågorna i detta sammanhang eftersom propositionen till sina utgångspunkter är fiskal. Men det är önskvärt att finansministeriet framöver bedömer behovet av att utveckla skattesystemet också med avseende på omställningar i näringsstrukturen och ett rättvist bemötande.

Lagmotionerna

Utskottet föreslår att lagmotionerna förkastas.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslagen enligt propositionen RP 128/2014 rd, men skatten på

FiUB 30/2014 rd — RP 128/2014 rd, RP 234/2014 rd

*brännitorv i skattetabellen i bilagan till
lagförslag 2 sådan den lyder i regering-
ens proposition RP 234/2014 rd och*

*förkastar lagmotionerna LM 22/2014 rd
och LM 73/2014 rd.*

Helsingfors den 21 november 2014

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Kimmo Sasi /saml
vordf. Pentti Kettunen /saf
medl. Leena Harkimo /saml (delvis)
Jouko Jääskeläinen /kd
Timo Kalli /cent
Sampsa Kataja /saml
Esko Kiviranta /cent (delvis)
Mika Lintilä /cent (delvis)
Mats Nylund /sv
Heli Paasio /sd
Kari Rajamäki /sd
Markku Rossi /cent (delvis)

Matti Saarinen /sd
Sari Sarkomaa /saml
Jouko Skinnari /sd
Kauko Tuupainen /saf
Ville Vähämäki /saf
ers. Risto Kalliorinne /vänst
Johanna Karimäki /gröna
Esko Kurvinen /saml
Raimo Piirainen /sd
Antti Rantakangas /cent (delvis)
Eero Reijonen /cent (delvis)
Janne Sankelo /saml (delvis).

Sekreterare var

utskottsråd Maarit Pekkanen.

RESERVATION 1

Motivering

Gröna gruppen stöder inte den kompletterande propositionen RP 234 till regeringens proposition RP 128, kompletteringen sänker nämligen beskattningen på brännstoft från 4,9 euro per megawattimme till 3,4 euro per megawattimme. Vi har redan tidigare bestämt oss för att återta de planerade höjningarna av torvskatten från början av 2015 för att förbättra dess ställning i förhållande till stenkolk.

Användningen av stenkolk måste fås att minska och inhemsk förnybar energi måste öka på motsvarande sätt. De gröna delar dessa mål. Förra året framställde gröna gruppen ett tiopunktsprogram med metoder för att minska förbrukningen av stenkolk och gynna inhemska förnybara bränslen. Vi föreslog att beskattningen skulle finjusteras så att inhemsk energi skulle hävda sig bättre i konkurrensen med importerad stenkolk vid kraftvärmeproduktion. Vi föreslog en korrigering i stödet för skogsflis som skulle hjälpa framför allt i förhållanden som de nu rådande, då priset på utsläppsrätter är lågt, och som skulle förbättra skogsflisens ställning i förhållande till fossila bränslen. Vi föreslog också att Finland ska agera aktivt inom EU för att korrigera EU:s utsläppshandel för att på så sätt påskynda användningen av förnybar energi och bromsa upp användningen av importerade bränslen.

Det problematiska i propositionen är att stödåtgärder riktas uttryckligen till torv trots att det hade varit förnuftigast att fokusera på att främja en ökad användning av inhemsk förnybar energi och på så sätt minska användningen av importerade bränslen.

Vi stöder den föreslagna ökningen på 12 miljoner euro för stöd till skogsflis och föreslår att produktionsstödet för skogsflis omedelbart ska notifieras på nytt i EU. Vi anser det beklagligt att produktionsstödet för skogsflis överhuvudtaget blev bundet till torvskatten. Vi kräver att produktionsstödet för skogsflis ska notifieras på nytt och att EU ska justera sina förnuftsvidriga regler i ärendet. I ett läge där ett utländskt fossilt bränsle, stenkolk, tar marknadsandelar av inhemsk förnybar energi bör vi kunna stödja ett inhemskt förnybart bränsle, skogsflisen. Det ökar ytterligare obalansen på marknaden att industriländerna 2011 använde uppskattningsvis över 58 miljarder dollar för att stödja produktion och förbrukning av fossila bränslen såsom olja, kolk och gas (källa: Kepa).

Förslag

Jag föreslår

att riksdagen godkänner lagförslagen enligt betänkandet men skattetabellen i bilagan i lagförslag 2 med ändringar (Reservationens ändringsförslag) och

att tre uttalanden godkänns (Reservationens förslag till uttalanden).

Reservationens förslag till uttalande 1. Riksdagen förutsätter att regeringen agerar snabbt för att korrigera de inbyggda felen i EU:s utsläppshandel: priset per ton koldioxid måste fastställas på en nivå som gynnar förnybara bränslen.

Reservationens ändringsförslag

2.

Lag

om ändring av lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen (1260/1996) 2 § 6 punkten, 8 a § 1 mom., 26 a § samt bilagan,
sådana de lyder, 2 § 6 punkten i lag 1306/2007, 8 a § 1 mom. i lag 1446/2011, 26 a § i lag 1132/2013 och bilagan i lagarna 612/2012 och 1132/2013, som följer:

2, 8 a, 26 a §
(Som i FiUB)

Skattetabell 1
(Som i FiUB)

Bilaga

SKATTETABELL 2

Produkt	Produkt- grupp	Energi- skatt	Försörjnings- beredskaps- avgift	Sammanlagt
Elström cent/kWh				
– skatteklass I	1	2,24	0,013	2,253
– skatteklass II	2	0,69	0,013	0,703
Tallolja cent/kg	3	22,12	0	22,12
Bränttorv euro/MWh	4	4,90	0	4,90

Reservationens förslag till uttalanden

1. *Riksdagen förutsätter att regeringen agerar snabbt för att korrigera de inbyggda felen i EU:s utsläppshandel: priset per ton koldioxid måste fastställas på en nivå som gynnar förnybara bränslen.*
2. *Riksdagen förutsätter att regeringen inleder ny notifiering av produktionsstödet för skogsflis för att produktionsstö-*
3. *det för skogsflis ska kunna höjas oavsett torvskatten, och att regeringen förhandlar med EU om de ändringar som krävs för detta.*
3. *Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att korrigera energibeskattningen så att skatten på stenkol ökar och konkurrensläget för inhemsk förnybar energi i förhållande till stenkol stärks.*

Helsingfors den 21 november 2014

Johanna Karimäki /gröna

RESERVATION 2

Motivering

I centerns reservation föreslås åtgärder som ska stärka konkurrenskraften för inhemsk skogsflis och torv samt samtidigt försvaga ställningen för utländsk stenkol, som är förorenande och som konkurrerar med dem. I centerns förslag påförs stenkol en särskild skatt som endast gäller stenkol, och som uppgår till 7,00 per ton. För att förbättra ställningen för skogsflis och torv föreslås dessutom att de beslut om skärpning av torvskatten som gällt från början av 2013 ska återtas och att villkoren för inmatningstariff på ved, dvs. det rörliga produktionsstödet, ska återställas på 2012 års nivå. Det innebär att skattenivån för torv sänks till 1,9 euro/MWh och att den maximala nivån på rörligt stöd för ved höjs till 18 euro/MWh. I den proposition som godkänts i finansutskottets betänkande sänks nivån på torvskatten endast till 3,4 euro/MWh vilket inte är tillräckligt.

Centern föreslår att riksdagen godkänner ett uttalande där regeringen förutsätts bereda ett system för återbäring av drivmedelsskatt inom tung trafik.

Dessutom föreslår centern att en småskalig elproduktion för eget bruk ska tillåtas skattefritt när produktionen sker i en produktionsenhet med en generatoreffekt på under 250 kVA. Det nya jämfört med nuläget är att produktion för eget bruk förblir skattefri även om en del av skatteperiodens produktion säljs i nätet, om årsproduktionen understiger 200 MWh. Om generatoreffekten är 250—2000 kVA eller årsproduktionen 200—2000 MWh räknas av producentens egen produktion som skattepliktig endast den egna förbrukning som överstiger 200 MWh.

Återställande av konkurrenskraften för inhemska energiformer*Bakgrund till nuläget*

Som en del av ett stort energipaket valperioden 2007-2011 godkände riksdagen ett s.k. rörligt produktionsstöd för vedproducerad el. Syftet med lagen var att tillförsäkra energiproducenten ett pris för veden som är konkurrenskraftigt jämfört med torv, som är den främsta konkurrerande energikällan. Enligt lagen kunde produktionsstödet som varierar enligt priset på utsläppsrätten uppgå till högst 18 euro/MWh då det genomsnittliga marknadspriset för tre månaders utsläppsrätt är högst 10 euro per ton.

Stödbeloppet sjönk gradvis allt eftersom priset på utsläppsrätt steg så att stödet upphörde om priset på utsläppsrätten uppgår till 23 euro per ton. Reformen ledde i praktiken till att utvecklingen blev den önskade. Konkurrenskraften för en blandning av trä och torv förbättrades betydligt i förhållande till stenkol. Användningen av stenkol minskade betydligt 2012.

Som en följd av den ekonomiska recessionen och lågkonjunkturen har priserna på utsläppsrätter dock gått starkt nedåt. Under det senaste året har prisnivån varierat mellan 4,5 och 7 euro/MWh. Vid den tid budgeten ska lämnas i slutet av november 2014 uppgår prisnivån till ca 7 euro/MWh. Bara på grund av denna sänkning av prisnivån på utsläppsrätter är stenkolet nu avsevärt mer konkurrenskraftigt.

Det har varit befogat att reagera på ändringen av konkurrensläget för de inhemska bioenergialternativen under innevarande valperiod. Men den samlingspartileda regeringen reagerade på rakt motsatt sätt. Regeringen stramade åt beskattningen på torv betydligt, dvs. från 1,9 till 4,9 euro/MWh från början av 2013. När torvskatten steg sänktes det rörliga stödet för ved i proportion. Maximalt innebär nedskärningen en nedgång från 18 till 13 euro/MWh.

Slutresultatet av dessa beslut är att i jämförelsen mellan råvaror hos de energibolag som använder ved och torv steg priset på blandningen av ved och torv betydligt precis när priset på stenkol i sin tur rasade. Det har medfört att ett flertal finländska energiverk som redan har hunnit minska på användningen av stenkol nu har återgått till att använda det. Sådana förberedelser genomförs i många anläggningar. I stället för att avstå från stenkol fortsätter Finland och är rentav delvis på väg att övergå mer stabilt till en kolsvart energipolitik.

Nivån på torvskatten och på stödet för skogsflis måste återställas till 2012 års nivå

Finlands agerande är ett slag i ansiktet på det inhemska arbetet och självförsörjningen i fråga om energi. Beskattningen och stöden för trä och torv är fullständigt bakvänd och helt felaktig. De beslut om skärpning av torvskatten som gällt från början av 2013 och villkoren för inmatningstariff på ved, dvs. det rörliga produktionsstödet, ska återställas på 2012 års nivå. Finland kan göra denna ändring utan att ärendet behöver diskuteras på nytt med EU eftersom det ömsesidiga beroendeförhållandet mellan torv och skogsflis i vår lagstiftning redan en gång har godkänts.

Att sänka skatten på torv till nivån före 2013 skulle innebära att den sänks med 3 euro/MWh, dvs. från nuvarande 4,9 till 1,9 euro/MWh. Det skulle minska skatteinkomsterna för torv med ca 12 miljoner euro jämfört med propositionen där skatten sänks endast halvvägs, dvs. till 3,4 euro/MWh.

På motsvarande sätt ökade höjningen av maxibeloppet för inmatningstariffen för el producerad med skogsflis med 5 euro/MWh (13 euro/MWh -> 18 euro/MWh) från 2014 års stödnivå behovet av anslag med ca 12 miljoner euro jämfört med propositionen där stödet höjs från 13,13 till ca 15,9 euro/MWh. Sammanlagt blir kostnadseffekten av centerns förslag till sänkning av torvskatten och höjning av stödet för skogsflis 24 miljoner euro större än regeringens halvmesyr som inte räcker till för att återställa konkurrenskraften för de inhemska energiformerna.

I arbets- och näringsministeriets meddelande av den 5 november 2014 meddelades att regeringens förslag till *"nivåer för 2015 ändå inte räcker för en betydande och bestående förbättring av de inhemska bränslenas konkurrenskraft. Därför ska sänkningen av torvskatten fortgå från början av 2016 så att skatten återställs till 2012 års nivå, dvs. 1,9 euro/MWh. Samtidigt höjs inmatningstariffen för skogsflis på motsvarande sätt."*

Men i propositionen ingår inga garantier för 2016 års ändring, dvs. ingen lagändring görs i detta skede. Regeringen meddelar endast att den har för avsikt att senare föreslå att skattenivån för bräntorv ska sänkas till 1,9 euro per megawattimme 2016. Nu kvarstår en betydande osäkerhet som förhindrar en stärkning av den inhemska produktionskedjan.

Osäkerheten ökas ytterligare av att arbets- och näringsministeriet enligt sitt meddelande *"omedelbart tänker inleda kartläggningen av ändringar i lagstiftningen i fråga om inmatningstariffen för skogsflis. --- Eventuella ändringar i stödsystemet måste sannolikt också godkännas av Europeiska kommissionen."* För Finlands vidkommande står vi inför en situation där EU samtidigt ska behandla två ärenden om stöd för klenvirke, Kemera och inmatningstariffen för skogsflis. I så fall är risken stor att bägge förslagen blir föremål för kritisk granskning inom EU.

Centerns modell för att finansiera skattelättnaden för torvskatten och höjningen av inmatningstariffen för trä är att skärpa skatten på stenkol. Genom att förbättra konkurrenskraften för inhemska alternativ och samtidigt försvaga konkurrenskraften för stenkol som importeras från utlandet, särskilt från Ryssland, kan vi nå det önskade slutresultatet då inhemsk energiproduktion passerar stenkolet i fråga om konkurrenskraft. På så sätt förbättras både bytesbalansen och den inhemska sysselsättningen.

Centern föreslår att stenkol påförs en särskild skatt som endast gäller stenkol, och som uppgår till 7,00 per ton. Enligt Statistikcentralens energistatistik förbrukades 3 554 000 ton stenkol 2012. Om förbrukningen av stenkol är på sam-

ma nivå 2015 som den var 2012 får vi in ca 25 euro mer i skatter genom att påföra stenkol en extra skatt på 7 euro per ton.

Genom centerens förslag skulle skatteintäkterna av både direkt och indirekt influtna förvärvs- och kapitalinkomster från den inhemska produktionskedjan öka. Dessutom skulle vi på så sätt få nya jobb i områden som lider svårt av arbetslöshet vilket i sin tur skulle minska behovet av arbetslöshetsutgifter.

Ett nytt arbetstillfälle kan beräknas förbättra läget för de offentliga finanserna med ca 20 000 euro om året. Av den summan utgörs 50 procent av ökade skatteinkomster (ökad avkastning av förvärvsinkomstskatt och moms samt större inflöde av socialförsäkringsavgifter). Återstoden av den offentliga ekonomin förbättrade situation förklaras av att utgifterna för social trygghet minskar (utkomstskydd för arbetslösa, bostadsbidrag, utkomststöd).

Om en reform som gynnar inhemska energikällor skulle tillföra de totala produktionskedjorna för torv och skogsflis minst 1500 nya arbetstillfällen för finländare jämfört med propositionen skulle enbart det utöka de offentliga finanserna med 25 miljoner euro. Potentialen för de nya jobben kan i själva verket vara större ändå.

Systemet med återbäring av bränsleskatt till lastbilstrafik i Finland

Godstrafiken på landsvägarna förbrukar något över en miljard liter dieselbränsle per år. Priset på diesel har stigit med nästan 30 procent sedan 2010. Under samma tid har kostnaderna för lastbilstrafiken ökat med ca 14 procent vilket är en betydande kostnadsökning för finländsk handel och industri. Särskilt under innevarande valperiod har drivmedelsskatten höjts flera gånger och kännbart.

De höjda transportkostnaderna medför betydande skadeverkningar. Det belastar Finlands internationella konkurrenskraft, finländsk handel och industri samt ökar den grå ekonomin. Värst utsatta är de transportföretag som sköter sig samvetsgrant. I en transportbarometer som

utgavs i somras ansåg företagarna att skenande kostnader är den största utmaningen.

I Finland kan man med skäliga kostnader ta i bruk ett system för återbäring av bränsleskatt där betald bränsleskatt återbetalas till transportföretagen. Till exempel en sänkning på fem cent per liter skulle minska statens skatteinkomster med ca 50-60 miljoner euro men sänka de logistiska kostnaderna och höja Finlands konkurrenskraft.

Godstrafikföretag registrerade i ett EU-land skulle ha rätt till återbäring på ansökan och rätten skulle gälla dieselbränsle i lastbilar med en bärformåga på minst 7,5 ton. Transportföretaget kunde ansöka om återbäring på grundval av köpverifikat t.ex. två gånger om året.

Småskalig elproduktion för eget bruk ska alltid vara skattefri

Vi föreslår ett uttalande om att regeringen ska vidta åtgärder för att tillåta skattefri egen elproduktion alltid då den sker i produktionsenheter med en generatoreffekt på under 250 kVA. Skattefriheten ska inte förloras ens när en del av skatteperiodens produktion säljs till elnätet om årsproduktionen för en sådan produktion understiger 200 MWh. Om generatoreffekten är 250-2000 kVA eller årsproduktionen 200-2000 MWh räknas av producentens egen produktion som skattepliktig endast den egna förbrukning som överstiger 200 MWh.

Finland har uppställt som mål en betydande ökning av förnybar utsläppsfri energi. Vi har förbundit oss att genomföra de skyldigheter som EU förelagt oss. Det klarar vi utan svårighet. Men Finlands självförsörjning på energi är fortfarande låg, ca 33-34 procent. Ändå har vi alla möjligheter att höja vår självförsörjningsgrad vid ingången av 2030-talet med betydligt mer än 60 procent, eller mer än 80 procent om den kärnkraft som produceras i landet räknas med.

Möjligheter att öka den förnybara energin finns både i produktionen av flytande bränslen och i produktion av värme och el. I dag produceras ca 56 procent av elen i Finland med fossila bränslen och ca 15 procent är importerad el.

Finlands riksdagen har uppställt som mål att den egna produktionen och efterfrågan på el ska

vara i balans vid ingången av 2020-talet. Detta förutsätter ökad utsläppsfri produktion.

Det finns många småskaliga produktionsformer baserade på olika energikällor som erbjuder en liten men ändå inte avgörande del av det ökade utbudet på utsläppsfri el. Sådana är småskalig solcellsenergi samt småskalig kraftvärme-produktion genom bioenergi. I flera fall handlar det om produktion för producentens eget bruk. Vissa sådana producenter vill sälja produktion som blir över till ett distributionsnät.

Den nuvarande lagstiftningen är inte rättvis gentemot elproduktion för eget bruk. El producerad i en generator med en effekt på högst 50 kilovoltampere eller med en helhet bestående av flera elproduktionsanläggningar vars nominella effekt är högst 50 kilovoltampere omfattas inte av punktskatt oavsett om tillverkaren förbrukar elen själv eller säljer den till ett distributionsnät. Det finns redan flera hundra sådana producenter/konsumenter i Finland.

El producerad i en generator med en effekt på 50—2000 kVA är däremot skattefri endast om

tillverkaren förbrukar den själv. Om ens en del av den producerade elen säljs ut under skatteperioden, blir producentens egen förbrukning skattepliktig. Det finns några tiotal sådana producenter/konsumenter i Finland.

I praktiken innebär den nuvarande lagstiftningen att t.ex. en småskalig elproduktion hos ett relativt litet industriföretag eller affärscentrum, som främst produceras med sol eller vind, inte är skattefri om tillfällig produktion som överskrider den egna förbrukningen leds till ett kommersiellt nät.

Förslag

Vi föreslår

att lagförslagen godkänns enligt utskottets betänkande men skattetabell 2 i bilagan i lagförslag 2 med ändringar (Reservationens ändringsförslag) och

att fyra uttalanden godkänns (Reservationens förslag till uttalanden).

2.

Lag

om ändring av lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen (1260/1996) 2 § 6 punkten, 8 a § 1 mom., 26 a § samt bilagan,

sådana de lyder, 2 § 6 punkten i lag 1306/2007, 8 a § 1 mom. i lag 1446/2011, 26 a § i lag 1132/2013 och bilagan i lagarna 612/2012 och 1132/2013, som följer:

2, 8 a, 26 a §
(Som i FiUB)

Ikraftträdandebestämmelsen
(Som i FiUB)

Skattetabell 1
(Som i FiUB)

SKATTETABELL 2

Produkt	Produkt-grupp	Energi-skatt	Försörjnings-beredskaps-avgift	Sammanlagt
Elström cent/kWh				
– skatteklass I	1	2,24	0,013	2,253
– skatteklass II	2	0,69	0,013	0,703
Tallolja cent/kg	3	22,12	0	22,12
Bräntorv euro/MWh	4	1,90	0	1,90

Reservationens förslag till uttalanden

1. Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder och tar i bruk ett system för återbäring av bränsleskatt till finländsk lastbilstrafik. Återbäringen ska vara i storleksordningen 50-60 miljoner euro per år.
2. Riksdagen förutsätter att regeringen inte i detta skede inleder beredningens av en sådan ändring av lagstiftningen i fråga om inmatningstariffen för skogsflis som skulle förutsätta att ändringarna också ska godkännas av Europeiska kommissionen, utan att den håller sig till den befintliga lagstiftningen.
3. Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att tillåta skattefri egen elproduktion alltid då den sker i

produktionsenheter med en generator-effekt på under 250 kVA. Skattefriheten ska inte förloras ens när en del av skatteperiodens produktion säljs till elnätet om årsproduktionen för en sådan produktion understiger 200 MWh. Om generatoreffekten är 250-2000 kVA eller årsproduktionen 200-2000 MWh räknas av producentens egen produktion som skattepliktig endast den egna förbrukning som överstiger 200 MWh

4. Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att ta i bruk en särskild skatt på stenkol och för att höja produktionsstödet för el som produceras med skogsflis till 2012 års nivå på det sätt som framställs i lagmotion 73/2014 rd (Tiilikainen m.fl.).

FiUB 30/2014 rd — RP 128/2014 rd, RP 234/2014 rd

Helsingfors den 21 november 2014

Timo Kalli /cent
Esko Kiviranta /cent
Eero Reijonen /cent

Mika Lintilä /cent
Markku Rossi /cent

RESERVATION 3

Motivering

Det är lätt att avläsa resultaten av regeringens misslyckade energipolitik i statistiken. I fjol ökade användningen av kol med nästan en femtedel trots att totalkonsumtionen av energi samtidigt sjönk. Såväl ekonomin som miljön lider till följd av regeringens fullständigt misslyckade energipolitik.

Inhemsk energi

Sannfinländarna anser att ställningen för inhemska energikällor som torv och klenvirkesenergi bör stärkas. Vi har en efterfrågan för 8,5 miljarder euro på energiprodukter som vi inte kan svara på fullt ut med inhemska krafter på grund av brister i beskattningen, stödpolitiken, regleringen och infrastrukturen. Genom att utnyttja inhemsk energi och utveckla en exportindustri baserad på den kan vi räta ut vår handelsbalans betydligt. Att öka det inhemska inslaget betydligt i vår energiproduktion främjar också vårt lands ekonomisk tillväxt och producerar tiotals tusen nya arbetstillfällen.

Regeringens färskta meddelande om att den står i beråd att nästa år sänka torvskatten och höja stödet för skogsflis är välkommet men räcker inte. Tyvärr är skadan redan skedd: flera energibolag har gjort investeringar som ska ersätta inhemsk bioenergi med stenkolk.

Sannfinländarna har konsekvent motsatt sig regeringens skattehöjningar på brännstörv. Regeringen har under sin period höjt skatten på störv från 1,9 upp till 4,9 euro per megawattimme. För nästa år planerades åter en höjning på en euro, men till all lycka har regeringen insett realiteterna. Nu föreslår den en sänkning på 1,5 euro per megawattimme. Det går åt rätt håll, men sannfinländarna anser att det inte räcker. Beskattningen på störv bör återställas till nivån i början av regeringsperioden, dvs. till 1,9 euro per megawattimme.

Energipriset

Utöver det inhemska måste energipolitiken ha som mål att energipriset ska vara skäligt. Finland ligger i det kalla norden och vår industri är energiintensiv. Tryggad konkurrenskraft förutsätter en kostnadseffektiv energisektor som kan producera energi till ett konkurrenskraftigt pris. Vi kan inte godta regeringens beslut att åter höja energibeskattningen; den bör sänkas betydligt.

Vi vill påminna om att energipolitiken också har en annan dimension som gäller inkomstfördelning och socialpolitik. Energi är en nödvändighetsartikel: höjs priset på den drabbas låginkomsttagarna värst. Det är alarmerande att det finns allt fler så kallade energifattiga i Finland, dvs. människor som har svårt att klara av kostnaderna för värme och el. I Finland hotar energifattigdomen främst ensamföräldrar och pensionärer utanför tätorterna: deras energikostnader kan överskrida de disponibla inkomsterna med upp till 20 procent.

Bränslen

Sannfinländarna anser att skatterna på drivmedel måste sänkas. De senaste årens kraftiga skattehöjningar straffar dem som kör mycket i jobbet eller på grund av sin bostadsort. Många måste ha bil för att kunna försörja sig. Vi vill att bilägarna i Finland ska kunna ha en levnadsstandard som gör att man också kan bo på landsbygden.

En sänkt beskattning skulle också bidra till att stödja den finländska transportbranschen som kämpar med ständigt stigande kostnader, och den skulle minska de finländska företagens logistikostnader betydligt. Enligt en utredning av SKAL har regeringens höjningar av skatt på drivmedel förorsakat godstrafiken extra kostnader på 140 miljoner euro sedan slutet av 2011, om den föreslagna höjningen räknas med. Den räkningen betalas av den finländska industrin och konsumenterna.

Regeringen inser helt tydligt inte att den genom sina åtgärder förtär den finländska konsumentens köpkraft och naggar industrins konkurrenskraft i kanten. Det kan vi sannfinländare inte godkänna.

Förslag

Vi föreslår

att lagförslag 1—3 godkänns med ändringar (Reservationens ändringsförslag).

1.

Lag

om ändring av 14 a § i och bilagan till lagen om punktskatt på flytande bränslen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om punktskatt på flytande bränslen (1472/1994) 14 a § samt bilagan, sådana de lyder i lag 1131/2013, som följer:

14 a §
(Som i FiUB)

Ikraftträdandebestämmelsen
(Som i FiUB)

SKATTETABELL

Produkt	Pro- dukt- grupp	Energiin- nehållsskatt	Koldioxid- skatt	Försörjnings- beredskaps- avgift	Samman- lagt
Motorbensin cent/l	10	50,36	14,00	0,68	65,04
Bensin för små motorer cent/l	11	30,36	14,00	0,68	45,04
Bioetanol cent/l	20	33,05	9,19	0,68	42,92
Bioetanol R cent/l	21	33,05	4,59	0,68	38,32
Bioetanol T cent/l	22	33,05	0,00	0,68	33,73
MTBE cent/l	23	40,91	11,37	0,68	52,96
MTBE R cent/l	24	40,91	10,12	0,68	51,71
MTBE T cent/l	25	40,91	8,87	0,68	50,46
TAME cent/l	26	44,06	12,25	0,68	56,99
TAME R cent/l	27	44,06	11,14	0,68	55,88
TAME T cent/l	28	44,06	10,04	0,68	54,78
ETBE cent/l	29	42,49	11,81	0,68	54,98
ETBE R cent/l	30	42,49	9,62	0,68	52,79
ETBE T cent/l	31	42,49	7,44	0,68	50,61
TAAE cent/l	32	45,64	12,68	0,68	59,00
TAAE R cent/l	33	45,64	10,85	0,68	57,17
TAAE T cent/l	34	45,64	9,01	0,68	55,33
Biobensin cent/l	38	50,36	14,00	0,68	65,04
Biobensin R cent/l	39	50,36	7,00	0,68	58,04
Biobensin T cent/l	40	50,36	0,00	0,68	51,04
Etanoldiesel cent/l	47	13,97	10,90	0,35	25,22
Etanoldiesel cent/l R	48	13,97	5,99	0,35	20,31
Etanoldiesel cent/l T	49	13,97	1,07	0,35	15,39
Dieselolja cent/l	50	30,70	15,90	0,35	46,95
Dieselolja para cent/l	51	24,00	15,01	0,35	39,36
Biodieselolja cent/l	52	28,14	14,57	0,35	43,06
Biodieselolja R cent/l	53	28,14	7,29	0,35	35,78
Biodieselolja T cent/l	54	28,14	0,00	0,35	28,49
Biodieselolja P cent/l	55	24,00	15,01	0,35	39,36
Biodieselolja P R cent/l	56	24,00	7,51	0,35	31,86
Biodieselolja P T cent/l	57	24,00	0,00	0,35	24,35
Lätt brännolja cent/l	60	9,30	9,34	0,35	18,99
Lätt brännolja svavelfri cent/l	61	6,65	9,34	0,35	16,34
Biobrännolja cent/l	62	6,65	9,34	0,35	16,34
Biobrännolja R cent/l	63	6,65	4,67	0,35	11,67
Biobrännolja T cent/l	64	6,65	0,00	0,35	7,00
Tung brännolja cent/kg	71	7,59	11,34	0,28	19,21

Flygpetroleum cent/l	81	54,76	15,28	0,35	70,39
Flygbensin cent/l	91	49,88	13,56	0,68	64,12
Metanol cent/l	100	25,18	7,00	0,68	32,86
Metanol R cent/l	101	25,18	3,50	0,68	29,36
Metanol T cent/l	102	25,18	0,00	0,68	25,86

2.

Lag

om ändring av lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen (1260/1996) (*utesl.*) 8 a § 1 mom., 26 a § samt bilagan,
sådana de lyder, (*utesl.*) 8 a § 1 mom. i lag 1446/2011, 26 a § i lag 1132/2013 och bilagan i lagarna 612/2012 och 1132/2013, som följer:

2 § (*Utesl.*)

8 a §

När de punktskatter som ett företag under räkningsperioden betalat för i denna lag avsedda produkter, för lätt och tung brännolja, bio-brännolja och flytgas (*utesl.*) eller de punktskatter som ingått i anskaffningspriset för dessa produkter (*beloppet av betalda punktskatter*) utgör mer än 0,5 procent av företagets förädlingsvärde, har företaget rätt att beträffande den överskjutande delen ansöka om att 85 procent av de punktskatter som betalats ska återbäras (*skatteåterbäring*). Det förädlingsvärde som används vid beräkningen av skatteåterbäringen ska vara noll eller högre. Av den på detta sätt beräknade

skatteåterbäringen utbetalas dock endast den andel som överstiger 50 000 euro. Vid beräkningen av beloppet av betalda punktskatter kan företaget beakta punktskatter på i detta moment avsedda produkter som ingår i fjärrvärme och processånga som anskaffats av företaget, om det kan lägga fram tillförlitlig utredning om dessa. Punktskatter som ingår i köpvärme bestäms utifrån medeltalet av de punktskatter som ingår i den värmeproducerande anläggningens värmeproduktion under skatteperioden.

21 § (Som i FiUB)

Ikraftträdandebestämmelsen
(Som i FiUB)

Helsingfors den 21 november 2014

Pentti Kettunen /saf
Kauko Tuupainen /saf

Ville Vähämäki /saf